

ОПОДАТКУВАННЯ МИТНИМИ ПЛАТЕЖАМИ ВВЕЗЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ: УКРАЇНА ТА РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ

*Л.Р. Прус, канд. екон. наук, доцент
Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь*

Аналізуючи ситуацію, що склалась на вітчизняному ринку транспортних засобів, варто відмітити, що у зв'язку із прийняттям Закону України «Про внесення змін до підрозділу 5 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку ринку вживаних транспортних засобів від 31.05.2016, що передбачає суттєве зниження ставок акцизного податку на вживані транспортні засоби, їх частка в структурі імпорту зросла, а тому обсяги митних оформлень за даною категорією товарів збільшились. На тлі прийняття зазначеного закону відбуваються постійні зміни у нормативно-правовому забезпеченні, що регламентує дане питання, що, у свою чергу, спричиняє неоднозначність його трактування учасниками митних правовідносин, та активізують зловживання при визначенні митної вартості транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України. Враховуючи зазначені аспекти, слід зробити висновок про необхідність додаткового вивчення окресленої проблематики.

Основним документом, що регулює переміщення товарів через митний кордон Росії, з 1 січня 2018 року стало Митний кодекс Євразійського економічного союзу. Федеральне законодавство (гл.16 КОАП РФ і ст. 194 КК РФ) передбачає суворі заходи відповідальності за ввезені без розмитнення транспортні засоби. Оцінка трактування понятійного апарату щодо транспортних засобів свідчить про подібність змісту термінології в Україні та Євразійському економічному союзі (таблиця 1).

Таблиця 1

Визначення понятійного апарату щодо транспортних засобів

Поняття	Визначення в Митному кодексі України	Визначення в Митному кодексі Євразійського економічного союзу
Транспортні засоби	транспортні засоби комерційного призначення, транспортні засоби особистого користування, трубопроводи та лінії електропередачі	категорія товарів, що включає в себе водне судно, повітряне судно, автомобільний транспортний засіб, причіп, напівпричіп, залізничне транспортний засіб (залізничний рухомий склад, одиницю залізничного рухомого складу), контейнер з передбаченими для них технічними паспортами або технічними формулярами запасними частинами, приналежностями та устаткуванням, паливно-мастильними матеріалами, охолоджуючими і іншими технічними рідинами, що містяться в заправних ємностях, передбачених їх конструкцією, якщо вони перевозяться разом із зазначеними транспортними засобами
транспортні засоби комерційного призначення	будь-яке судно (у тому числі самохідні та несамохідні ліхтери та баржі, а також судна на підводних крилах), судно на повітряній подушці, повітряне судно, автотранспортний засіб (моторні транспортні засоби, причепи, напівпричепи) чи рухомий склад залізниці, що використовуються в міжнародних перевезеннях для платного транспортування осіб або для платного чи безоплатного промислового чи комерційного транспортування товарів разом з їхніми звичайними запасними частинами, приладдям та устаткуванням, а також мастилами та паливом, що містяться в їхніх звичайних баках упродовж їхнього транспортування разом із транспортними засобами комерційного призначення	відсутнє

транспортні засоби особистого користування	наземні транспортні засоби товарних позицій 8702, 8703, 8704 (загальною масою до 3,5 тони), 8711 згідно з УКТ ЗЕД та причеми до них товарної позиції 8716 згідно з УКТ ЗЕД, плавучі засоби та повітряні судна, що зареєстровані на території відповідної країни, перебувають у власності або тимчасовому користуванні відповідного громадянина та ввозяться або вивозяться цим громадянином у кількості не більше однієї одиниці на кожну товарну позицію виключно для особистого користування, а не для промислового або комерційного транспортування товарів чи пасажирів за плату або безоплатно	категорія товарів для особистого користування, що включає в себе окремі види авто- і мототранспортних засобів і причепів до авто- і мототранспортних засобів, які визначаються Євразійською економічною комісією, водне судно або повітряне судно разом із запасними частинами до них та їх звичайними речами та обладнанням, пально-мастильними матеріалами, охолоджуючими і іншими технічними рідинами, що містяться в заправних ємностях, передбачених їх конструкцією, що належать на правах володіння, користування і (або) розпорядження фізичній особі, що переміщає ці транспортні засоби через митний кордон Союзу в особистих цілях, а не для перевезення осіб за винагороду, промислового або комерційного перевезення товарів за винагороду або безкоштовно, в тому числі транспортні засоби, зареєстровані на юридичних осіб і індивідуальних підприємств
--	---	--

В Росії фізичні особи користуються пільговим режимом розмитнення за єдиною митною ставкою (ЄМС). Юридичні особи зобов'язані сплатити сукупний митний платіж (СМП), який включає в себе мито, акциз та ПДВ. При розрахунку мита в євро за куб. см. робочого об'єму двигуна використовується митна вартість транспортного засобу, під якою розуміється не реальна ціна, за якою ТЗ був придбаний, а приблизна ціна автомобіля в ідеальному стані, що визначається за спеціалізованими довідниками. Так, Далекосхідна митниця для японських автомобілів з 2006 року використовує затверджений довідник цін на старі автомобілі в Японії, розроблений Drom.ru. У ньому містяться фіксовані ціни на всі комплектації японських автомобілів у віці від одного до семи років. Для автомобілів старше 3 років, вироблених в РФ, ставка мита єдина і становить 1 євро за кожен куб. см. двигуна (робочого об'єму). Якщо громадянин ввозить який-небудь товар на територію Російської Федерації, він зобов'язаний сплатити фіксовану суму, яка виступить своєрідною компенсацією за витрати держави, понесені на митниці. Дана тверда сума – митний збір – залежить від митної вартості товару, включаючи витрати на транспортування і страхування. Ще сплачується утилізаційний збір як одноразовий платіж до бюджету держави, який громадяни вносять при придбанні транспортного засобу. Його розмір залежить від базового тарифу в руб. і розрахункового коефіцієнту платежу (залежно від року виготовлення, габаритів, загальної маси, типу двигуна). Однак при ввезенні на фізичну особу передбачається, що автомобіль ввозиться не для продажу, а для особистого користування (1 на рік).

В Україні чинним законодавством передбачені обов'язкові платежі при розмитненні авто:

– ввізне мито: відповідно до Закону «Митний тариф України», ввізне мито становить 10 % від суми митної вартості ТЗ (автомобілі з країн ЄС з 2018 року – 7,3 %). Виняток становлять автобуси з дизельними моторами об'ємом мотора понад 5 л, службовці для перевезення більше 10 чол (20 %), електромобілі (0 %) і нові легкових авто з об'ємом двигуна понад 3 л (5 %)

– акцизний податок: нараховується залежно від типу ТЗ, об'єму двигуна, його типу (дизельний або бензиновий) віку автомобіля. На електромобілі акцизний збір становить 0 % з 2018 року (до 2019 року).

– митне оформлення;

– ПДВ: становить 20 % від суми митної вартості авто, акцизного податку і ввізного мита.

З 2018 року електромобілі звільнені від ПДВ (до 2019 року).

Перелік посилань:

1. Митний кодекс України <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

2. Податковий кодекс України <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

3. Ввезення транспортних засобів <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/vijdjayuchim-v-ukrainu/vvezennya-transportnih-zasobiv/>

4. Митний кодекс Євразійського економічного союзу http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_215315/84654882a47691ab62b0afd4460001310215ce3c/